

Pr Liis Roováli
Hr Peep Aru
Hr Kalle Küttis
Hr Reevo Maidla
Hr Alar Karu

02.04.12

Lp SA Viljandi Haigla nõukogu liikmed

Pöördume uuesti teie poole selgituse küsimiseks ning ettepanekute tegemiseks seoses asjaoluga, et tervishoiutöötajad teevad SA Viljandi Haiglas tööd käsunduslepingute alusel.

Eelmisele pöördumisele haigla nõukogu poole 07.02.2012 me vastust saanud ei ole. Haigla juhatus vastas meile 16.02.12.

Haigla juhatus kasutab endiselt tervishoiuteenuse osutamiseks käsunduslepinguid. Reeglina on kasutusel skeem, mille järgi töötajaga sõlmitakse tööleping ning sellele lisaks (enamasti valvete tegemiseks) käsundusleping. Käsunduslepingu alusel tehtavale tööle laienevad kõik Viljandi Haiglas kehtestatud töökorralduslikud eeskirjad ja juhendid ning tegemist on arsti, õe või hooldaja tavapärase tööga.

Tüüpiliselt korraldatakse töö mõlema lepingu alusel sellisel viisil, et lisatasu ületunnitöö eest ei maksta määras, milleks haiglat kohustab töölepingu seadus. Samuti on käsunduslepingu alusel töötamine töötajale kahjulik, kuna töötajale ei ole tagatud osa talle töölepinguseadusega ettenähtud hüvedest. Näiteks ei ole käsunduslepingu alusel töötaval inimesel õigust saada puhkusetasu. Oleme seisukohal, et Viljandi Haiglas töösuhete reguleerimiseks kasutusel olev õiguslik skeem on ebaseaduslik. Töölepingu seaduse § 123 kohaselt vastutab tööandja individuaalset ületunnitööd tegevate töötajate üle arvestuse pidamata jätmise eest. Ülalpool kirjeldatud käsunduslepingud on olemuselt töölepingud ning käsunduslepingute kasutamine tuleb lõpetada.

Kirjeldatud probleemidega pöördusime ka haigla juhatuse poole. Peame kahjuks märkima, et me ei saa jääda rahule juhatuse vastusega, mis on üldsõnaline ega anna konkreetset vastust meie ettepanekule ebaseadusliku tegevuse lõpetamiseks. Juhatus viitab oma kirjas käsunduslepingutele kui tööandja poolsele vastutulekule, võimaldamaks teha ületunnitööd põhitöökohas. Samuti nimetatakse lisatöö (tegelikult ületunnitöö) tegemise põhjusena tervishoiutöötajate puudust. Selline käsitlus on vale, kuna ükski seadus ei keela tegemast ületunnitööd töölepingu alusel. Küll on käsundusleping sellisel kujul kasulik tööandjale, sest käsunditajta tasult saab kokku hoida töölepingu alusel makstava ületundide hüvitise. Juhatus tunnustab ka ise, et töölepinguga töötamine on töötajale soodsam kui käsunduslepinguga. Konkreetselt märgib juhatus puhkusetasu ja koondamishüvitise arvutamist.

Arusaamatu on viide Viljandi Haigla töötajate vähestele haiguspäevadele, mis justkui õigustaks käsunduslepingute kasutamist. Juhatus sõnul on töötajatel haiguspäevi vähe (arvu ei ole täpsustatud) ning seetõttu ei olevat vaja tähelepanu pöörata käsunduslepingu alusel töötava tervishoiutöötaja ebasoodsale olukorrale haigushüvitise saamisel. Käsunduslepinguga töötaja hakkab töövõimetushüvitist saama alles alates üheksandast haiguspäevast, töölepinguga töötaja aga kolmandast haiguspäevast.

Positiivsena tuleb nimetada nõukogu suuniseid viia käsunduslepingute kasutamine miinimumini. Samas ei saa juhatuse vastuskirjast välja lugeda, millist käsunduslepingute arvu loete miinimumiks.

Asjakohane ei ole juhatuse vihje, nagu maksaksid ametiühingud kätte ebaõnnestunud kollektiivlepingu läbirääkimiste eest. SA Viljandi Haigla juhatuse soovib tõsimeeli jätta muljet justkui Eesti Haiglate Liit oleks Viljandi Haiglast eraldiseisev organisatsioon. Viljandi Haigla on Eesti Haiglate Liidu liige ja iga vaidlus, mis töötajate ühendustel on haiglate liiduga, on automaatselt vaidlus ka Viljandi Haiglaga. Väide selle kohta, et kutseühendused ei pinguta üleriigilise olukorra parandamiseks ei vasta tõe. Eesti Arstide Liit ja Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit on püüdnud sõlmida kollektiivlepingut Eesti Haiglate Liiduga (mille liige on SA Viljandi Haigla). Samuti oleme korduvalt teinud ettepanekuid sotsiaalministrile ja haigekassale läbirääkimistel osalemiseks, et oleks võimalik saavutada kokkulepe kollektiivlepingu tingimuste tagamiseks vajaliku rahalise katte osas. Meile ei ole teada, kas ja missuguseid ettepanekuid on Viljandi Haigla teinud tervishoiu rahastamise parandamiseks.

Tulenevalt eelnevast palume SA Viljandi Haigla nõukogu kohustada haigla juhatust lõpetama juhatuse ebaseaduslik tegevus. Teeme ettepaneku lõpetada 2012. aasta jooksul SA Viljandi Haigla poolt tervishoiutöötajatega sõlmitud käsunduslepingud ja hakata arvestama ning hüvitama ületunnitööd vastavalt töölepingu seadusele.

Kuna see on korduv pöördumine, palume vastata hiljemalt 13.04.12, milliseks tähtjaks käsunduslepingute kasutamine lõpetatakse.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Katrín Rehema
Eesti Arstide Liidu peasekretär

/allkirjastatud digitaalselt/
Ivi Luik
Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliidu president